

Bilag 6.

CENTRALFORENINGEN AF „TOLVMANDS- FORENINGER“ OG STØRRE LAND- BRUGERE I DANMARK

København, den 22. april 1963.

Tolvmandsforeningerne tillader sig her- ved at henvende sig til de af folketinget nedsatte udvalg angående jordlovene og anmoder om, at der må blive taget hensyn til de nedenfor fremførte synspunkter ved behandlingen af lovforslagene nr. 74-83.

I. Vedr. landbrugsejendomme m. v.

Den foreslåede udvidelse af det offent- ligen forkøbsret, jfr. lovforslagene nr. 76 og 79, må vi tage skarp afstand fra og øns- ker herom at udtale: I landbokommissionens drøftelser sidste efterår af en evt. lov om erhvervelse af landbrugsejendomme har vi som en mulighed for at søge et national- politisk formål opfyldt peget på: „at statens forkøbsret, med det indhold denne ret har i dag, om fornødent kunne udvides til at omfatte alle landbrugsejendomme“.

Men i den *interne* danske jordlovgivning må en udbygning af *statshusmandsloven* betragtes som en upåkrævet og set fra et er- hvervsmæssigt helhedssyn endog skadelig foranstaltning. Statens forkøbsret ved den alm. omsætning af landbrugsejendomme er ikke nogen anbefalelsesværdig fremgangs- måde. Dette, at erhvervelse af ejendom skal være afhængig af forhandling med det ad- ministrative organ, er af mange følt rentud som en forringelse af retssikkerheden. Og noget egnet middel til at holde ejendoms- priserne nede er forkøbsretten i alt fald ikke, tværtimod.

Vi er principielt imod, at der tillægges kommunerne en forkøbsret som foreslået, ligesom vi må vende os imod forslaget om

en *erhvervelseslov* for landbrugsejendomme, hvori de hidtidige restriktioner i land- brugsloven, en enkelt undtaget, opretholdes og en ny, bopælspligt, er tilføjet.

Vi er det ikke mindst, fordi de foreslåede bestemmelser rummer for mange alvorlige gener forbundet med at skulle opfylde kon- trolreglementets detaljerede krav, medmindre man kan opnå dispensation.

Overhovedet er den hele tanke med, gen- nem sådane lovregler, at ville dæmme op for nedgangen i antallet af selvstændige landbrugsejendomme i strid med de nugæl- dende og fremtidige vilkår og betingelser for rational landbrugsdrift. Derfor bør man afstå fra at gennemføre det foreslåede land- bruget vedrørende med undtagelse af den ophævelse af samdriftsforbuddet, som burde være sket ved ændringen af landbrugsloven i fjor.

II. Vedr. bebyggelsesplanlægning m. v. og naturfredning.

Den øgede aktivitet fra det offentlige side for at fremme hensigtsmæssig byud- vikling og samtidigt holde landbrugsom- råderne intakte indtager vi principielt en anden holdning overfor end i det traditio- nelle „jordspørgsmål“ med den statsligt støttede udparcellering som det centrale og dermed indeholdende en trussel mod drifts- enhederne.

Spørgsmålet er derefter, om de foreslåede rådighedsindskrænkninger går videre end nødvendigt, og om administrationsordnin- gen er for kompliceret.